

Nr 860

Av herr **Rubin**, om lagfäst skyldighet för tidning och radio att införa beriktigande.

Frågan om införande av en genmälesrätt för enskilda, om vilka det i press eller i radio lämnats klart oriktiga uppgifter, har diskuterats livligt under de senaste åren. Förslag i denna riktning har hittills av riksdagen avvisats vad gäller pressen under hänvisning till Publicistklubbens publiceringsregler. Dessa har emellertid endast karaktären av råd och anvisningar till pressen och har icke någon tvingande karaktär. Vad gäller radion har man på liknande sätt hänvisat till vissa interna regler om rätt att få beriktigande utsänt, vilka Sveriges Radio själv antagit.

I Sverige rör man sig sålunda på detta för medborgarna viktiga område med privata normer, som icke har sin grund i beslut av utredning eller andra offentliga myndigheter utan som härrör från de intresserade massmedia själva, d. v. s. från pressens organisationer och från radion. Såväl press som radio (inklusive televisionen) har ett enormt inflytande på opinionsbildningen. Nyhetsförmedlingen sker där ofta med stor snabbhet och misstag kan ej uteslutas. Det finns otaliga exempel på att det föreligger behov av möjligheter till rättelse av felaktiga uppgifter i press och radio.

Varför hör man då så litet av detta behov? Vanligtvis begäres ej rättelse av den som blivit lidande på grund av en felaktig uppgift. Skälen härtill är många. Ett är utan tvekan att den journalist eller den producent på radio eller TV, som skrivit en artikel eller gjort ett program, i allmänhet är föga böjd att gå med på en rättelse. Att det förhåller sig så känner allmänheten vanligen till och bedömer det som från början hopplöst att få någon rättelse införd. Och man skjuter därför hela saken åt sidan i hopp om att den skall bliva glömd så fort som möjligt.

Det är ett tillstånd av rättslöshet vi i viss mån lever i på detta område. Det förvärras med varje år allteftersom monopolställningen hos vissa massmedia tilltar. Den enskilde har icke någon möjlighet att hävda sig mot de stora tidningskoncernerna eller mot radioföretaget.

Medborgarna måste ges en lagstadgad rätt att få införd en rättelse av felaktiga uppgifter om sig i radio och television. Det kan inte vara alltför svårt att formulera regler på detta område. Sådana finns i våra nordiska grannländer vad gäller pressen, och i Finland är man nu i färd med att införa liknande regler också för radio och television.

Under hänvisning till det anförda får jag hemställa,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om förslag till lagregler rörande skyldighet för tidning och för radio att på föranledande av enskild införa beriktigande i anledning av felaktighet som förelupit i tidningen eller i utsändning.

Stockholm den 26 januari 1968

Bertil Rubin (mbs)
